

[Bertel Dahlgaard.]

Jeg skal ikke nægte, at også jeg har været forundret over, at det konservative folkeparti på dette tidspunkt har fremsat denne forespørgsel, idet der i finansudvalget foreligger begæring — fremsat på min foranledning — til den højtærede finansminister om et samråd i finansudvalget angående dette generelle spørgsmål, og det havde måske været rigtigere og havde kunnet afkorte debatten her, hvis denne drøftelse i finansudvalget — som jeg synes er det egentlige sted for en sådan drøftelse — havde fundet sted.

Men nu med hensyn til selve sagen: det er jo indlysende, at man må sørge for, at der skabes klarhed på dette punkt, netop fordi hele dette spørgsmål har en så umådelig stor betydning i en tid med så stærkt fluktuerende omkostninger og lønninger som den overgangstid, vi nu har levet under.

Det er ikke min hensigt at fremdrage en række konkrete eksempler på overskridelser, kun et enkelt sådant vil jeg gerne fremdrage, fordi det belyser noget centralt i hele dette spørgsmål.

I det pågældende tilfælde bevilgedes der i efteråret 1945 af de bevilgende myndigheder penge til bygning af et inspektions-skib til fyr- og vagervæsenet; der bevilges 1 425 000 kr. Arbejdet går så sin gang. Jeg må minde om, at på et vist tidspunkt — det er nu snart et år siden — siger marine-ministeriet til fyrdirektoratet, at man skal indskærpe,

„at det nøje påses, at udgifterne holdes indenfor de bevilgede beløb, og at ingen overskridelser af bevillingerne på de forskellige konti og underkonti finder sted, uden at ministeriets udtrykkelige tilladelse dertil i god tid forinden er indhentet“.

Op man forlanger øjeblikkelig indberetning om tilfælde, hvor en overskridelse kan forudses eller må anses for sandsynlig.

Men i efteråret, i slutningen af september måned, erindrede den pågældende myndighed igen om dette pålæg, og først derefter fremkommer der så en skrivelse fra orlogsværftet, der meddeler, at de 1 425 000 kr. er blevet til 2 020 000 kr. Det viser sig senere, at heller ikke dette beløb holder, men at overskridelsen er vokset til ialt 785 000 kr. Altså, en bevilling på 1 425 000 kr., en overskridelse på 785 000 kr. Selvfølgelig er hovedparten deraf forårsaget af forhøjede lønninger og prisforhøjelser af forskellig art, men såvidt det er mig muligt at se af sagen, må der også ligefrem være sket en ændring

med hensyn til bygningen af skibet; skibet er bl. a. gjort bredere, såvidt jeg forstår, og under bygningen er der hos fyrdirektoratet opstået særlige ønsker, som simpelthen er indarbejdet uden ny bevilling.

Nu kan man sige, at det er jo ikke marine-ministeriets skyld, det, der her er foregået; marineministeriet har i hvert fald på et vist tidspunkt givet sine instrukser om, at man i tide gav den myndighed, der direkte forvalter bevillingen, meddelelse, dersom der kom overskridelser af betydning. Men alligevel, man spørger sig selv: Foregår virkelig, i relation til selve den højeste administrative myndighed, ministeriet, bygningen af et skib på orlogsværftet under fyrdirektoratet på den måde, at marineministeriet i to år ikke holder sig underrettet om, hvordan hele dette arbejde forløber i økonomisk henseende, i en tid som den, vi netop nu gennemlever med hensyn til pris- og lønningsfluktuationer? Er det virkelig sådan, at først efter at skibet er færdigt og bygget til dels efter en anden plan end den oprindelig angivne, kan ministeriet påtale, at noget sådant har fundet sted? Jeg spørger.

Dernæst ville jeg gerne spørge: Hos hvem ligger nu egentlig ansvaret embedsmæssigt set i en sådan sag? Jeg kender det ikke, jeg tænker ikke på nogen bestemt person, er ikke i stand til at sige, hvor ansvaret egentlig ligger. Men jeg rejser altså det spørgsmål: Hvilket ansvar har de embedsmænd, som det her drejer sig om, som enten har gjort sig skyldig i en udtalt forømmelse, eller også har vist en udtalt foragt for de højeste administrative myndigheder over dem og for de forfatningsmæssigt bevilgende myndigheder?

Jeg siger dette, fordi det kan være meget godt, og det anerkender jeg helt ud, at et tilfælde af denne art, som finansministeren siger, er blevet påtalt. Men i det lange løb gør påtale det ikke, og jeg vil gerne udtrykke det på den måde overfor finansministeren, at det må blive sådan i statens administration, at noget sådant ikke atter kan foregå uden følger for de pågældende.

I denne forbindelse er der en betragtning, som det måske er værd at ofre et par ord på — den højtærede minister var i sin redegørelse også inde på denne side af sagen. Det er en betragtning, som man jo har hørt så tit og kender op gennem tiderne. I særlig grad kommer den frem i en tid som denne med stærke pris- og lønningsfluktuationer. Det er en betragtning, som også fra embedsmandside er fremsat overfor mig til forskellige tider: hvis virkelig man tager så strengt på overskridelser i det hele taget, så